

	CURRICULUM UNITĂȚII DE CURS / MODULULUI Anul universitar: 2020-2021	REDACȚIA 0__ PAGINA 4

APROBAT

la Consiliul facultății EMREI,
 (facultatea beneficiară a programului de studii)

proces-verbal nr. ___ din ___ august 2020,
 Decan, Crudu Rodica
 (Nume, prenume)

dr., conf. univ.
 (grad didactic, titlu științific - semnătura)

APROBAT

la ședința departamentului BI,
 din cadrul facultății EMREI,

proces-verbal nr. ___ din ___ august 2020,
 Șef departament Dodu-Gugea Iarisa
 (Nume, prenume)

dr., conf. univ

CURRICULUM¹ UNIVERSITAR

la unitatea de curs **Migrația internațională a forței de muncă**

Domeniul general de studiu: 041. Științe economice
 (Codul, denumirea)

Domeniul de formare profesională: 0410. Economie
 (Codul, denumirea)

Specialitatea/ Programul de studii: 0410.2 Economie mondială și relații economice internaționale

Ciclul: I

Forma de organizare: învățământ cu frecvență / Învățământ cu frecvență redusă

Chișinău, 2020

¹ Curriculumul universitar la unitatea de curs/modul (model tipizat), a fost aprobat în ședința Senatului ASEM, proces-verbal nr. 01 din 28.08.2020

I. PRELIMINARII

Disciplina Migrația internațională a forței de muncă reprezintă una dintre unitățile de curs de specializare din cadrul programului de studii Economie Mondială și Relații Economice Internaționale. Curriculum universitar este un document de tip proiectiv și constituie o parte componentă a Planului de învățământ universitar, la ciclul I, licență, învățământ cu frecvență și învățământ frecvență redusă, domeniul de formare științe economice, specialitatea EMREI.

Obiectivul major al unității de curs MIFM are drept scop formarea unei viziuni sistemice asupra problematicii migrației internaționale și impactul acesteia asupra pieții forței de muncă și a capitalului economic, uman, precum și asupra securității naționale și internaționale.

Documentul normativ fundamentează și orientează activitatea cadrului didactic universitar, organizează procesul de predare-învățare-evaluare, încurajează creativitatea profesională a cadrului didactic în demersurile educaționale la unitatea de curs dată. În acest context, Curriculum universitar va îndeplini funcțiile de:

- conceptualizare a demersului curricular specific unității de curs MIFM;
- reglementare și asigurare a coerenței dintre unitatea de curs MIFM cu alte discipline din cadrul programului de studii, cum ar fi Economia mondială, Bazele managementului internațional, etc., dintre predare-învățare-evaluare, dintre produsele curriculare specifice unității de curs, etc.;
- corelare a procesului de predare-învățare și de evaluare a randamentului universitar;
- ghidare în elaborarea produselor curriculare: manuale, ghiduri metodologice, materiale didactice, softuri educaționale, teste de evaluare, etc.

Programa curriculară este elaborată în așa fel, încât să atingă obiectivele pentru care a fost creată, incluzând rezultatele învățării în conformitate cu Codul Educației, Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților, Cadrul Național al Calificărilor (CNC), Planul-cadru pentru studii superioare (ciclul I – Licență), Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, Cadrul de referință al curriculumului universitar (2015); Recomandările Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții; Standardele și liniile directoare (ESG) revizuite și aprobate la Conferința Ministerială de la Erevan (2015), etc. Curricula a fost elaborată în conformitate cu modelul tipizat care a fost aprobat în ședința Senatului ASEM, proces-verbal nr. 01 din 28.08.2020.

În procesul de proiectare/actualizare a Curriculumului universitar la unitatea de curs **Migrația Internațională a Forței de Muncă** s-a ținut cont de:

- abordările actuale și tendințele dezvoltării curriculare pe plan național și internațional;
- imperativele de adaptare a Curriculumului la nevoile studenților, așteptările angajatorilor, societății, dar și de responsabilitatea socio-culturală a universității ca formator a specialiștilor calificați;
- valențele unității de curs în formarea competențelor profesionale;
- necesitatea asigurării continuității și interconexiunii dintre ciclurile de învățământ;
- necesitatea corelării abordărilor intra-/inter-/transdisciplinare la nivelul relațiilor didactice etc.

Dezvoltarea curriculară implică o nouă paradigmă educațională: de la cunoștințe și gândire critică la dezvoltarea de abilități și formarea de atitudini și valori - elemente indispensabile cetățeniei participative

Curriculumul descrie condițiile învățării, modul de organizare, performanțele de atins, exprimate în competențe profesionale și transversale, unități de conținut și activități de învățare-predare și evaluare la MIFM.

Curriculumul la MIFM cuprinde următoarele componente structurale: Preliminarii, Cadrul conceptual al curriculumului unității, Date despre program. Date despre unitatea de curs Migrația Internațională a Forței de Muncă, Administrarea fondului de timp pentru unitatea de curs/modul, Precondiții și Condiții. Competențe specifice (profesionale și transversale). Finalități. Unități de conținut la prelegeri. Unități de conținut la seminare. Conținutul activității individuale. Strategii didactice de predare, Strategii de evaluare, Bibliografie/ Siteografie bibliografică.

Beneficiarii documentului curricular sunt studenții ASEM din cadrul facultății Relații Economice Internaționale, cadrele didactice din ASEM, concepătorii de manuale și ghiduri de specialitate, etc. Curriculumul este un document reglator pentru formatori, societatea civilă, precum și pentru factorii de decizie interesați în realizarea principiului educație de calitate având la bază problematica migrației. Autorii manualelor și ghidurilor metodologice vor respecta integral cerințele și recomandările curriculumului în elaborarea materialelor și organizarea activităților de predare-învățare-evaluare. Cadrele de conducere, reprezentanții SMC din ASEM vor utiliza acest document pentru monitorizarea calității procesului de predare-învățare-evaluare.

II. CADRUL CONCEPTUAL AL UNITĂȚII DE CURS/MODULULUI

Cursul „*Migrația Internațională a Forței de Muncă*” se adresează studenților din anul II, Ciclul I Licență, de la facultatea Relații Economice Internaționale. Scopul disciplinei constă în oferirea studenților a unui suport teoretic și practic cu privire la problematica migrației internaționale, asupra mecanismului de monitorizare și gestionare a MIFM, precum și impactul acesteia asupra pieții forței de muncă și a capitalului economic și socio-uman, asupra securității naționale și internaționale. Cursul își propune să abordeze atât din punct de vedere teoretic, cât și practic problematica migrației, în general, și a celei de muncă, în particular, din perspectiva circuitului economic internațional.

Obiectivele cursului sunt:

- abordarea conceptelor ce explică migrația internațională a forței de muncă (MIFM);
- determinarea particularităților de bază ale MIFM;
- identificarea factorilor, fenomenelor, proceselor, indicatorilor care justifică dimensiunea MIFM;
- aprecierea efectelor economice, sociale, demografice și politice ale migrației de muncă asupra dezvoltării socio-economice a statelor;
- argumentarea implementării politicilor migraționiste pentru statele de emigrație și statele de imigrație;
- evaluarea eficienței politicii migraționiste din cadrul unor state, regiuni, teritorii;

III. DATE DESPRE PROGRAM

Instituția de învățământ superior	ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA
Facultatea coordonatoare de program	EMREI
Departamentul coordonator	BI
Domeniul general de studiu	041. Științe economice
Domeniul de formare profesională	0410.2 Economie

	CURRICULUM	REDAȚIA 0__
	UNITĂȚII DE CURS / MODULULUI	PAGINA 4
Anul universitar: 2020-2021		

Specialitatea / Programul de studii	0410.2 Economie mondială și relații economice internaționale
Ciclul	I

IV. DATE DESPRE UNITATEA DE CURS MIFM

Denumirea unității de curs/ modulului		Migrația internațională a forței de muncă		
Codul unității de curs/ modulului		S.04.A.029.31		
Titularul de curs		Hachi Mihai		
Cadre didactice implicate (în implementarea cursului/modulului)		prelegeri	Hachi Mihai	
		seminare	Hachi Mihai	
Anul de studii	Semestrul	Limba de predare	Forma de evaluare finală	Nr. credite ECTS
II	IV	română	E	4

V. ADMINISTRAREA FONDULUI DE TIMP PENTRU UNITATEA DE CURS/MODUL

Total număr de ore	Nr. ore contact direct				Activitate individuală
	Prelegeri	Seminare	Laboratoare	Proiect / Lucrări practice	
120	30	30			60

VI. PRECONDIȚII (ACOLO UNDE ESTE CAZUL)

Obligatorii	Cunoașterea limbilor română (grupele cu predare în română) și a limbii engleze (pentru studenții înscriși în grupele engleze)
Recomandate	

VII. CONDIȚII (acolo unde este cazul)

Obligatorii	Economie mondială
Recomandate	

VIII. COMPETENȚE SPECIFICE

Competențe profesionale <i>(Cognitive și funcțional-acționale)</i>	Competențe de cunoaștere: <ul style="list-style-type: none"> • să definească conceptele ce explică migrația internațională a forței de muncă (MIFM); • să identifice particularitățile de bază ale MIFM; • să identifice factorii, fenomenele, procesele, indicatorii care justifică dimensiunea MIFM; • să aprecieze efectele economice, sociale, demografice ale migrației de muncă asupra dezvoltării socio-economice a statelor; • să argumenteze implementarea politicilor migraționiste pentru statele de emigrație și statele de imigrație; • să evalueze eficiența politicii migraționiste din cadrul unor state, regiuni, teritorii;
--	--

	<p>Competențe de gestionare a informațiilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să selecteze și să utilizeze corect informația din surse naționale și internaționale; • să utilizeze documentelor elaborate în cadrul organizațiilor economice internaționale care monitorizează MIFM; • să cerceteze datele statistice publicate în bazele de date naționale și internaționale, pentru a evalua fenomenul MIFM din punct de vedere cantitativ și calitativ. <p>Competențe etice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să dezvolte abilitățile de comunicare profesională cu colegii / echipa de lucru / privind analiza anumitor aspecte MIFM; • să dezvolte un comportament corect în relație cu migrații, în corespundere cu actele normative comunitare și naționale cu privire la migrații. <p>Competențe de cercetare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să dezvolte capacitatea de colectare, selectare, generalizare și structurare a informațiilor necesare cercetării în domeniul migrației internaționale a forței de muncă; • să dezvolte abilități de analiză a problemelor cu care se confruntă statele de emigrație și imigrație, precum și însușirea modalităților de gestionare eficientă a migrației de muncă;
<p>Competențe transversale <i>(Autonomie și responsabilitate; Interacțiune socială; Dezvoltarea personală și profesională)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - asumarea responsabilităților pentru realizarea sarcinilor; - promptitudine și utilizarea eficientă a timpului; - abilități de comunicare și relaționare cu ceilalți; - capacitatea de a învăța repede, de a se adapta; - capacitatea de a lucra eficient în echipă; - atitudine proactivă, inițiativă, idei și soluții noi; - abilitatea de a elabora documente, rapoarte.

IX. FINALITĂȚILE UNITĂȚII DE CURS *(racordate la finalitățile programului de studii)*

1. Să demonstreze cunoștințe și comprehensiune în următoarele domenii: Economie mondială, Integrare Economică și Integrare Europeană, Comerț internațional și Politici Comerciale Tehnici de comerț exterior, Bazele managementului internațional, Managementul în Afaceri Economice Internaționale, Burse Internaționale de Mărfuri și Valori, Migrația Internațională a Forței de Muncă, etc.
2. Să evalueze diferite forme de organizare a afacerilor economice internaționale; Să inițieze și să dezvolte o afacere externă.
3. Să elaboreze judecăți bazate pe cunoașterea problematicii sociale și etice care apar în muncă sau studiu
4. Să propună soluții, stabilite prin cercetare, la diverse probleme din mediul profesional
5. Să construiască și aplice mecanisme de asigurare a calității.
6. Să cunoască și să aplice politicile economice comunitare.

X. UNITĂȚI DE CONȚINUT LA PRELEGERI

Nr. d/o	Unități de conținut la prelegeri	Număr de ore	Strategii didactice de predare-învățare
---------	----------------------------------	--------------	---

		ÎF	ÎFR	
1.	<p>I. Migrația internațională a forței de muncă - flux al circuitului economic internațional</p> <p>1.1. Conținutul și particularitățile de bază ale migrației internaționale a forței de muncă.</p> <p>1.2. Clasificarea principalelor abordări științifice în studierea migrației.</p> <p>1.3. Factori determinanți ai MIFM.</p>	4	2	Prelegerea, expunerea, conversația, explicația etc.
2.	<p>II. Teorii ale migrației internaționale a forței de muncă</p> <p>2.1. Teorii clasice ale migrației.</p> <p>2.2. Teorii moderne ale migrației.</p>	4	2	Prelegerea, expunerea, conversația, explicația etc.
3.	<p>III. Migrația internațională de muncă: retrospectivă istorică</p> <p>3.1. Evoluția fenomenului migrațional în timp și spațiu.</p> <p>3.2. Marele migrații în Evul Mediu.</p> <p>3.3. Caracterul migrațional al populației în perioada modernă.</p> <p>3.4. Procese migraționiste în Europa în perioada globalizării.</p>	2		Prelegerea, expunerea, conversația, explicația etc.
4.	<p>IV. Tipuri și direcții contemporane ale migrației de muncă. Migrația clandestină în UE</p> <p>4.1. Tipuri și direcții ale migrației de muncă.</p> <p>4.2. Migrația ilegală în UE.</p>	2		Prelegerea, expunerea, conversația, explicația etc.
5.	<p>V. Efectele demografice și sociale ale migrației internaționale a forței de muncă</p> <p>5.1. Efecte demografice ale migrației. Profilul migrantului.</p> <p>5.2. Efecte sociale ale migrației.</p>	2		Prelegerea, expunerea, conversația, explicația etc.
6.	<p>VI. Efectele economice ale migrației internaționale a forței de muncă</p> <p>6.1. Migrația forței de muncă ca factor al dezvoltării economice pe exemplul statelor membre UE.</p> <p>6.2. Consecințele migrației asupra balanței de plăți: remitențele migrantilor.</p> <p>6.3. Impactul migrației asupra bugetului consolidat.</p>	4	2	Prelegerea, expunerea, conversația, explicația etc.

7.	VII. Migrația populației și securitatea națională și europeană 7.1. Relația dintre migrațiune și securitatea națională și comunitară. 7.2. Aspecte geopolitice și geostrategice ale proceselor migraționale în UE. 7.3. Asimilarea și discriminarea imigranților.	2	2	Prelegerea, expunerea, conversația, explicația etc.
8.	VIII. Politici migraționiste în statele Uniunii Europene. Legislația cu privire la migrație 8.1. Rolul politicilor migraționiste în reglementarea migrației în statele comunitare. 8.2. Strategii și politici europene privind migrația. 8.3. Politici migraționale permissive și restrictive.	4	2	Prelegerea, expunerea, conversația, explicația etc.
9.	IX. Republica Moldova în contextul migrației regionale 9.1. Republica Moldova – țară de emigrație. 9.2. Particularitățile schimbului migrațional R. Moldova – UE. 9.3. Managementul migrației de muncă în R. Moldova. 9.4. Politica națională în domeniul migrației de muncă.	4	2	Prelegerea, expunerea, conversația, explicația etc.
10.	X. Tendințe și perspective în evoluția migrației internaționale a forței de muncă 10.1. Tendințe ale MIFM la etapa contemporană. 10.2. Fenomenul migraționist în perioada globalizării, integrării teritoriale și a internaționalizării	4		Prelegerea, expunerea, conversația, explicația etc.
	Total	30	12	

XI. CONȚINUTUL TEMATIC AL SEMINARELOR /lucrări practice/de laborator

Nr. d/o	Unități de conținut la seminare	Număr de ore		Strategii didactice de predare-învățare
		ÎF	ÎFR	
1.	1. 1. Prezentarea cerințelor față de activitatea practică a cursului. 1. 2. Prezentarea bibliografie și siteografiei	2	2	Descrierea, analiza, sinteza
2.	2.1. Abordări interdisciplinare ale migrației.	2	2	Problematizarea, PBL, situații de caz, etc.

	2.2. Corelarea factorilor determinați ai migrației cu coordonata timp și spațiu			
3	3.1. Abordările optimiste ale migrației. 3.2. Abordările pesimiste în cercetarea migrației	2		Problematizare, referat, simulări, etc.
4.	4.1. Colonizarea și migrația. 4.2. Analiza cantitativă și calitativă a migrației în timp. 4.3. Migrația de muncă în era globalizării.	2		Problematizarea, PBL, referat studii de caz Analiza datelor statistice și a Rapoartelor internaționale
5.	5.1. Efectele socio-demografice ale migrației 5.2. Analiza profilului migrațional	2		Problematizarea, studii de caz, analiza anchetei.
6.	6.1. Politica economică și migrația. 6.2. Studiul remitențelor pe exemplul unei țări	2		Problematizarea, PBL, studii de caz, . Analiza datelor statistice și a Rapoartelor internaționale
7.	Test 1 de generalizare a cunoștințelor	2		Test
8.	8.1. Aspecte geopolitice și geostrategice ale proceselor migraționale. 8.2. Asimilare/ versus integrarea migranților 8.2. Relația dintre migrație și securitatea națională a statelor	2		Analiza și sinteza datelor
9.	9.1. Evaluarea politicii migraționiste a unui stat (la alegere)	2		Referat Studiu de caz
10.	10.1. Cerințele acquis-ului comunitar în domeniul migrației și azilului. 10.2. Strategii și politici europene privind migrația.	2		Studii de caz
11.	11.1. Politici migraționiste restrictive și deschise. 11.2. Analiza criteriilor de selectare a migranților	2		Referat Studiu de caz
12.	12.1. Migrație și cetățenie. 12.2. Tendințe actuale ale migrației la etapa contemporane	2		Referat Analiza și sinteza
13.	Test 2 de generalizare a cunoștințelor	2		Test
14-15.	Analiza proiectelor individuale	4	2	
	Total	30	6	

XII. CONȚINUTUL ACTIVITĂȚII INDIVIDUALE

Nr. d/o	Unități de conținut	Nr. ore	Subiectul	Produsul preconizat
1.	Migrația internațională a forței de muncă - flux al circuitului economic internațional	5	Studierea bibliografiei minimale indicate	PPT conform cerințelor indicate și/sau a unui referat
2.	Teorii ale migrației internaționale a forței de muncă	5	Studiu asupra viziunilor optimiste și pesimiste asupra migrației	Note de lectură din: sursa bibliografică indicată, eseu, referat, proiect de cercetare, raport de cercetare
3.	Migrația internațională de muncă: retrospectivă istorică	5	Studiu unui stat care și-a modificat statutul migrațional din țară de emigrație în țară de imigrație	Raport analitic
4.	Tipuri și direcții contemporane ale migrației de muncă. Migrația clandestină în UE	5	Migrația clandestină în UE: modalități de soluționare	referat
5.	Efectele demografice și sociale ale migrației internaționale a forței de muncă	10	Efectuarea unei mini-anchete cu referire la impactul socio-demografic al migrației	Chestionar sociologic
6.	Efectele economice ale migrației internațională a forței de muncă	10	Efectuarea unei mini-anchete cu referire la impactul economic al migrației	Chestionar sociologic
7.	Politici migraționiste în statele Uniunii Europene. Legislația europeană și națională cu privire la migrație	10	Politica migraționistă a unei țări la alegere	Raport analitic
8.	Republica Moldova în contextul migrației regionale	5	Studiul unui acord bilateral R. Moldova o țară la alegere cu privire la migrația de muncă	Raport analitic
9.	Tendențe și perspective în evoluția migrației internaționale a forței de muncă	5	Studiul relației dintre fluxurile de investiții și fluxul profesioniștilor de tranzit	Raport analitic
	Total	60		

XIII. STRATEGII DIDACTICE / ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Pentru predarea disciplinei se vor utiliza: cursuri Power-Point, cărți și alte materiale didactice aflate în posesia studenților, bibliotecă virtuală, text sau hipertext, cu acces prin internet. Pentru seminarii, se realizează proiecte pe teme prestabilite.

XIV. STRATEGII DE EVALUARE

Test final cu bilete

Metoda de evaluare	Descrierea	Ponderea	
		ÎF	ÎFR
<i>Evaluarea inițială sau predictivă</i>	Se realizează la începutul unității de învățare pentru a identifica capacitățile de învățare ale studenților, nivelul de pregătire al acestora etc.		
<i>Evaluare formativă sau de progres (curentă)</i>	Se efectuează pe parcursul unității de curs/modulului, prin intermediul: testelor de cunoștințe și abilități, referatelor de seminar, lucrărilor practice de laborator etc. Reușita curentă	20 %	50 %
	Evaluarea I (Testul nr. 1)	15 %	
	Evaluarea I (Testul nr. 2)	15 %	
	Realizări de proiecte și aplicații în specificul specializării Activitatea individuală	10 %	
<i>Evaluare finală</i>	Se face prin examen în formă scrisă și/sau orală și constă în realizarea unui test-grilă/ elaborarea și prezentarea unui proiect.	40 %	50 %
<i>Media generală</i>	Rezultatul se exprimă printr-o notă sumativă (conform sistemului de apreciere de 10 puncte), cu acordarea a ____ credite academice.	100 %	100

XV. BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ. SITE-URI UTILE

Obligatorie:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vaculovschi, D. Migrație și dezvoltare. Aspecte socio-economice ale migrației. Manual. Chișinău, 2017 /varianta electronică 2. HACHI, M. Economie mondială și integrare europeană. Manual. Migrația internațională a forței de muncă. Cap. 5.3, p. 102-112 /varianta electronică; 3. Moșneaga, V. Migrație și dezvoltare. Aspecte politico-juridice ale migrației. Manual. Chișinău, 2017/varianta electronică;
Recomandată:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stephen Castles, Mark J. Miller. <i>The Age of Migration</i>. – London, 2009. 2. Migration and development. Moscow, 2007, editorial board: VI. Iontsev (variantele în l. engleză și rusă); 3. International migration: economics and politics. – Moscow, 2006, editorial board: VI. Iontsev (variantele în l. engleză și rusă); 4. Иммиграционная политика западных стран. – Под. ред. Г. Витковской., Москва, 2002. 5. Vasile Dragoș, Corneliu Alexandru. Migrația și azilul în contextul pregătirii aderării României la UE. – B., 2002.

_____ **Hachi Mihai, dr., conf. univ.** _____

_____ (Data completării)